

Project 'Meer kansen door bijles'

Leergeld Amsterdam, oktober 2022

1. Kansen(on)gelijkheid

Sinds 2020 is de kansenongelijkheid van kinderen uit gezinnen met een smalle beurs sterk gegroeid. Eerst door Corona en meer recent door de gierende inflatie. Die kloof wordt voorlopig ook niet kleiner. Onlangs besteedde de media daar nog veel aandacht¹ aan. De beste remedie om kansen te vergroten is onderwijs. Daarom steunt Leergeld Amsterdam kinderen uit kansarme gezinnen in hun schoolloopbaan met o.m. laptops, bijlesvergoeding en fietsen om naar school te gaan. Daarbij kijken we altijd eerst of het echt om een kansarm gezin gaat en of er geen gemeenteregeling is waarop ouders een beroep kunnen doen.

Gemiste kansen als kind hebben levenslange gevolgen. Leergeld wil daarom kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een smalle beurs meer kansen geven om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en om samen met andere kinderen mee te kunnen doen in vrije tijd en vooral op school. Door de coronacrisis en de hoge inflatie is dat extra urgent.

Hoezeer kansenongelijkheid levens van kinderen kan beïnvloeden, is treffend zichtbaar in de documentaire 'Klassen' (Human, eind 2020, <https://www.human.nl/klassen.html>). De kinderen in die documentaire laten zien hoezeer het op persoonlijke stimulering aankomt, als je die van huis uit niet krijgt. Kansen(on)gelijkheid begint bovendien al heel jong, liet het CPB² eind 2020 zien.

School is heel belangrijk om daar wat aan te doen. Leergeld Amsterdam³ zette daarom sinds 2021 volledig in op 'schoolse zaken'. Het Project 'Meer kansen door bijles' is één van de projecten van Leergeld Amsterdam⁴, dat bijlessen aan kansarme kinderen vergoedt, als school die noodzakelijk vindt.

2. Meer kinderen vragen steun

Het aantal kinderen dat de afgelopen jaren bijles vergoedt kreeg, is fors gestegen: van 43 in 2018, 202 in 2019, 343 in 2020, 550 in 2021 en naar zo'n **700 in 2022** (525 in de eerste drie kwartalen van 2022).

Het totaal aantal door Leergeld gesteunde kinderen groeide in 2021 van 1825 in 2020 naar 2793 in 2021 en groeit in 2022 verder tot zeker zo'n 4000 kinderen.

De forse toename van het aantal aanvragen – zowel die voor bijles, als in totaal – is te verklaren door toegenomen onderwijsachterstand van kinderen door corona en door de hoge inflatie in het afgelopen jaar.

Leergeld Amsterdam steunt die kinderen en hun ouders uit minimagezinnen met enkele beroepskrachten en ca. 20 vrijwilligers. Om hen te steunen krijgt Leergeld Amsterdam subsidie van de gemeente Amsterdam.

Maar de subsidie van de gemeente Amsterdam is niet meegegroeid met de toename van de aanvragen van gezinnen met een smalle beurs. Dat maakt het nodig om andere inkomstenbronnen te zoeken (zie pagina 3).

Mede door onze succesvolle acties, zoals 'Doneer een laptop in tijden van corona' verkregen wij daarvoor in 2021 voor iedere euro gemeentesubsidie drie euro's van donateurs.

3. Het effect van armoede op een kind

Kinderen uit minima gezinnen lopen grotere risico's dan een gemiddeld kind⁵: slechtere schoolprestaties, voortijdig schoolverlaten, meer gezins- en gedragsproblemen, meer armoede in

volwassenheid en bij eigen kinderen, en in relatie met ongezond gedrag een gemiddeld 6 jaar lagere levensverwachting. Onderzoek laat verder zien dat armoede leidt tot een daling van het IQ met 11 – 13 punten.

Ouders willen graag het beste voor hun kind. Als dat niet lukt geeft dat schuldgevoel, schaamte en stress.

De stress van schulden en zuinig moeten leven gaan bovendien ten koste van hun kinderen.

¹ <https://www.parool.nl/amsterdam/ouders-vragen-steeds-vaker-hulp-bij-kosten-schoolspullen-schriften-gymkleding-en-fietsen-bb8b54c36/>
<https://www.at5.nl/artikelen/216613/meer-hulpvragen-van-ouders-door-crisis-veel-kinderen-die-zonder-ontbijt-naar-school-komen>

² <https://www.cpb.nl/ongelijkheid-van-het-jonge-kind#>

³ Er zijn 111 stichtingen Leergeld in 258 gemeenten, die hun werkwijze aanpassen aan de lokale situatie. Leergeld A'dam is sinds 1-10-2017 actief.

⁴ Andere zijn: 'Laptops', 'Schoolreizen 50/50', 'Fietsen', 'Kinderen van werkende armen' en 'Kinderen van ongedocumenteerden'.

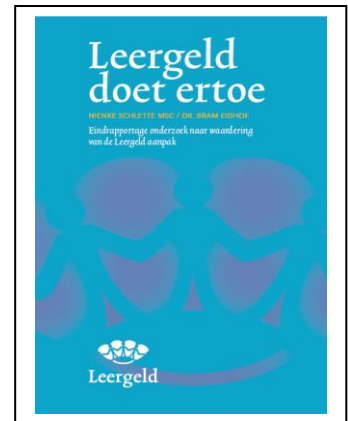
⁵ Sociaal Economische Raad, maart 2017, <https://www.ser.nl/nl/publicaties/opgroeien-zonder-armoede>

4. Hoe werkt Leergeld Amsterdam?

Ouders of hun verwijzers (school, jeugdhulp e.d.) kunnen zich via de website www.leergeldamsterdam.nl aanmelden. Daar kunnen zij een keuze maken voor het soort ondersteuning die zij zoeken. Gaat het om 'schoolse zaken' ⁶, dan neemt Leergeld Amsterdam contact op en vraagt daarbij gegevens die de noodzaak van de ondersteuning onderbouwen. Dat kan een stadspas zijn of andere gegevens die aantonen dat een gezin krap bij kas zit, zoals de verklaring van een instantie.

Onderzoek^{3,4} laat zien dat ouders door het maatwerk van Leergeld echt geholpen worden. De werkzaamheid van de Leergeld-formule (bestaat 25 jaar, 111 stichtingen in 258 gemeenten) is zichtbaar in een rapport van het Instituut voor Publieke Waarden van de Vrije Universiteit en een van de

Kinderombudsman ⁷. Het evaluatierapport van de Hogeschool van Amsterdam ⁸ laat zien hoe positief de 48 geïnterviewde gezinnen zijn. Zij zeggen vooral dat er goed naar hen geluisterd is, hoe welkom de steun van Leergeld Amsterdam was en dat het hen rust heeft gegeven in de hectiek van hun armoedeproblematiek.

"Het heeft echt heel veel voor mij betekend. Als ouder kan je je soms best wel machteloos voelen, omdat je je kinderen heel graag iets wilt geven, maar het je niet lukt. Dat doet ook wel pijn en soms had ik dan echt het gevoel dat ik gefaald had, omdat ik mijn kinderen iets ontnam. Dat gevoel is nu wel echt weg".
(rapport Hogeschool van Amsterdam, zie www.leergeldamsterdam.nl)

5. Bijzondere doelgroepen: werkende armen en ongedocumenteerden

Veel werkende ouders met weinig inkomen weten niet dat zij steun voor hun kinderen kunnen krijgen. Zij staan ook niet geregistreerd en hebben geen stadspas. Dat maakt het lastig om hen te vinden en op de mogelijkheden van ondersteuning attent te maken. Daarom zetten we daar extra op in.

"Ik ben echt heel blij dat Stichting Leergeld bestaat, want ik val net buiten de boot. Waardoor ik dus eigenlijk als werkende meer financiële problemen heb dan mensen die niet werken."

Ongedocumenteerde kinderen mogen er niet zijn en toch zijn ze er. Gelukkig mogen ze wel naar school, want elk kind in ons land is leerplichtig. Vaak is er echter geen geld voor boeken, bijles en andere basisvoorzieningen. Deze gezinnen kunnen bovendien geen gebruik van maken van de voorzieningen van de gemeente Amsterdam, omdat ze niet geregistreerd staan en niet in aanmerking komen voor armoederegelingen. Om ongedocumenteerde gezinnen te bereiken is vertrouwen nodig, te beginnen met vertrouwenspersonen van de doelgroep. Dat kost veel tijd. Je moet daar zijn waar zij zijn, liefst de taal spreken en de cultuur begrijpen.

6. Project 'Meer kansen door bijles'

Het project 'Meer kansen door bijles' behelst de samenwerking van Leergeld Amsterdam met scholen en bijlesinstellingen om zoveel mogelijk kinderen uit arme gezinnen goede, bij hen passende bijles te bieden voor een redelijk tarief. Want voor die kinderen is de kloof door corona alleen maar groter geworden. Eén op de drie kinderen in het voortgezet onderwijs heeft bijles. Kinderen in groep 7 en 8 van de basisschool krijgen ook al vaak bijles, ter verbetering van kansen op vervolgonderwijs.

Dit zgn. 'aanvullend onderwijs' leidt tot forse discussies over het lerarentekort, over de kwaliteit van het onderwijs etc., zodat bijles niet meer nodig zou zijn. Maar die discussie biedt de huidige generatie scholieren geen soelaas, terwijl onderzoek laat zien dat zulke individuele ondersteuning beslist effectief is⁹. Vanwege corona gaat er wel extra geld naar scholen, maar veel scholen zetten dat in voor klassenassistenten, niet in individuele programma's, want het is voor hen lastig om maatwerk te leveren¹⁰. Als een kind toch bijles nodig heeft, dan is die niet gratis en ontstaan verschillen tussen ouders die dat wel of niet kunnen betalen¹¹.

⁶ Als het gaat om contributie voor sport en cultuur of om spullen in huis, verwijst de website naar collega kindvoorzieningen.

⁷ <https://www.leergeld.nl/dit-is-leergeld/effectiviteit/>, <https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>

⁸ <http://leergeldamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/09/190925-onderzoeksrapport-capita-selecta.pdf> Daaruit komen de citaten in de kaders.

⁹ 'Geef kansarme kinderen de boost die ze verdienen. Dit is hét moment' <https://www.volkskrant.nl/a-bf4519ba>

¹⁰ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/01/22/iedereen-blijft-zitten-zes-oplossingen-voor-leerachterstanden-a4028784>

¹¹ <https://www.parool.nl/amsterdam/ouders-over-noodplan-het-is-oneerlijk-voor-kinderen-die-geen-bijles-kunnen-betalen-bedd069c/>

Leergeld wil echter niet onbedoeld meedoen aan de huidige 'bijlescultuur'. Dat wordt op twee manieren bereikt. Enerzijds doordat er een verklaring van school nodig is voor de noodzaak van bijles in een bepaald vak. Anderzijds doordat Leergeld werkt met goede bijlesinstituten, die vaak voor Leergeld werken voor gereduceerd tarief.

Twee soorten bijles

Leergeld Amsterdam vergoedt twee vormen van bijles:

- **Squla**, een digitale vorm om leervaardigheden te oefenen. Dan werkt een kind zelf achter een laptop. Dit is een mooi middel voor kinderen die vanwege anderstaligheid of laaggeletterdheid van de ouders geen beroep op hen kunnen doen. Squla kost € 29,= per kind per jaar en is ca. 30% van de aanvragen bijles.
- **Individueel kindgerichte bijles** (70% van de aanvragen bijles). Veel kinderen met achterstand ontbreekt het aan concentratie of een rustige werkplek thuis voor huiswerk of werken met Squla. Dan kan bijles bij een organisatie voor bijles een oplossing zijn. Voor deze bijlessen vergoedt Leergeld maximaal € 500,= per jaar. Gemiddeld vergoedt Leergeld Amsterdam € 265,= per kind per jaar aan bijles en huiswerkbegeleiding.

“De bijlessen helpen heel erg voor mijn zoontje. Hij vindt de begeleider erg leuk en is helemaal fan van haar. Dat vind ik heel mooi om te zien. Ben heel blij dat hij nu meer plezier heeft in de vakken die hij moeilijk vond.”
“Ze is veel vrolijker! Haar rekenen is stukken verbeterd. Ze is veel zelfverzekerder. Het geeft haar een goed gevoel dat het nu beter gaat.”

7. Het belang van donaties

In 2021 hebben wij alle in aanmerking komende kinderen kunnen steunen dankzij tientallen donaties van fondsen, bedrijven en particulieren. In 2022 gaat dat waarschijnlijk weer lukken. Hoe doen we dat? De subsidie van de gemeente Amsterdam is namelijk al jaren onvoldoende meegegroeid met de explosief stijgende aanvragen. Daardoor starten wij jaarlijks met een fors tekort op de begroting. In de loop van het jaar vullen donaties dat aan. Zo was het tekort per 1 juli 2022 nog € 260.000,=. Door extra subsidies / donaties is dat tekort per 1 oktober 2022 helemaal aangevuld.

Lieve Amsterdammers,
 maar liefst 1 op de 4 kinderen in Amsterdam leeft in armoede.

EN NU OOK NOG DE SCHOLEN DICHT!

Met alle gevolg grote achterstand in hun leertraject en minder kansen voor de toekomst. Maar elk kind verdient een kans en daarom ondersteunt Stichting Leergeld Amsterdam deze Amsterdammers.

Help u mee? Met uw bijdrage zorgen we dat de kinderen hun achterstand inhalen. Ga naar onze website en doneer. Namens de kinderen willen we u alvast hartelijk danken!

Dit laten we toch niet gebeuren in onze mooie stad?

Deze oproep wordt ondersteund door onder meer Richard Korver (advocaat), Arjan Vliegendorp (NBU), Wanda de Kanter (Lengere), Sandra Newalsing (onderwijsadviseur), Roeland van Geen (leer- en leerondersteuning), Hanneke van Bezooijen (advocaat), Jelle de Ruijter (Sociaalwerkvoorziening) en Lida Theunig (commissie primair en Bas Oudbank (voorzitter onderzocht).

De kosten voor deze advertentie worden gedragen door giften van bedrijven.

Leergeld Amsterdam

Dat vraagt voortdurende acties, zoals de advertentie in het Parool van 18 december 2021.

Maar of we dat kunstje in 2023 kunnen herhalen is nog maar de vraag.

De huidige sterke toename van het aantal aanvragen baart ons voor 2023 namelijk grote zorgen.

Jaarlijks beginnen wij na de zomer met aanvragen subsidies/donaties voor het jaar daarna.

Voor 2023 rekenen we voorzichtigheidshalve op een stijging van 4000 naar 4500 aanvragen.

Dat zal ca. € 1,3 miljoen kosten. Voor 2023 gaan we uit van voortzetting van de gemeente-subsidie plus donaties van 'vaste' donateurs van samen zo'n € 925.000,=. Het resterende bedrag van € 375.000,= moeten wij eind 2022 en in de loop van 2023 bij elkaar zien te krijgen.

Help ons kinderen uit kansarme gezinnen te helpen!!!

Neem voor meer informatie of een gesprek contact op met Hille Hoogland of Coen Dresen.

Direct doneren? [Klik hier](#) of kijk op www.leergeldamsterdam.nl/doneren/

Namens Leergeld Amsterdam ¹²,

Hille Hoogland, manager Leergeld Amsterdam, Coen Dresen, vicevoorzitter bestuur

H.Hoogland@leergeldamsterdam.nl

06-58737840

c.dresen@leergeldamsterdam.nl

06-22804308

¹² Leergeld Amsterdam, Recht Boomssloot 52, 1011 EC Amsterdam, 020-7749025, Bank NL36 RABO 0315 1428 04, KvK nr. 67210783. www.leergeldamsterdam.nl, info@leergeldamsterdam.nl.

Bestuur: Dick Jansen, Coen Dresen, Paul Schings, Perihan Utlu, Martin Verbeet, Berry Bock, Jaap Haeck, Frank de Graaff
 Comité van Aanbeveling: Arjan Vliegendorp, Wanda de Kanter, Richard Korver, Ariëlle de Ruijter, Jelle Jolles, Roeland van Geuns, Sandra Newalsing, Hanneke van Bezooijen.